

NOTAT



Årsmøde i Nyere Tids Netværk den 7. februar 2007 i den Fynske Landsby

Udover orientering fra ODM og fra nyere tids råd, var kommunalreformen og dens indvirkning på museernes struktur og organisation det gennemgående tema.

Formanden for nyere tids råd Mette Guldberg, fra Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg orienterede om rådet og dets arbejde i det forgangne år.

Nyere Tids Rådet består af 6 medlemmer, og det nedsættes for 3 år ad gangen. Det nuværende råds funktionsperiode udløber ultimo 2007, så derfor er det værd at overveje om man vil stille op til rådet, og hvad man i givet fald vil arbejde med i de kommende år. Man kan finde referaterne fra møderne på KUAS's hjemmeside.

Ansøgningerne

Ansøgningsfrist rykket frem til 15.9, og det har heldigvis også betydet, at KUAS har kunnet give besked tidligere. Der er fortsat en del kritik af skemaernes udformning, men skemaerne skal anvendes, og det er vigtigt at udforme projektbeskrivelsen kort og præcist. Lange ansøgninger over mange sider har ikke større chancer for tilskud. Der er mulighed for at give tilskud til forskningspublikationer. Det er vigtigt at være opmærksom på at søge anskaffelsessummen, som hovedsageligt kunstmuseerne søger. Der var kun en enkelt kulturhistorisk ansøgning ved sidste uddeling. Formanden for rådet for kunst og Mette Guldberg havde reageret over for KUAS på baggrund af en uheldig pressemeddelelse, hvor KUAS skrev at ansøgningerne var for dårlige. Der kommer mange puljeansøgninger og oplysning om puljerne ligger på ODMs hjemmeside: www.dkmuseer. KUAS har givet mulighed for at bevilge 30.000 kr. til sekretariatsbistand til puljesamarbejderne.

"Rådets årsberetning er at finde på

http://www.kulturarv.dk/forvaltning/udvalg/faglige_raad/nyere_tid/index.jsp under referatet fra maj-mødet.

Formand for ODM Lene Floris:

Lene Floris nævnte ODMs netværk som vigtige bidragydere til det museumspolitiske arbejde og nævnte magasinrapporten som et godt eksempel, hvor arbejdet var forankret i bevaringsnetværket. Det er tanken fra ODMs side at servicere netværkene bedre ved at være til stede og sørge for opsamling/referat ved indtil 2 møder i hvert netværk om året.

Sekretariatet er flyttet til Vartov i København og uddannelsesaktiviteter og bibliotek flyttede med fra Sorø i december 2006.

ODM har fået en plads i det udvalg, som skal vurdere ansøgninger til formidlingspuljen og har peget på Anne Højer Petersen fra Storstrøms Kunstmuseum. ODM er desuden med i et netværk, der er udsprunget af formidlingsudredningen og som skal skabe grundlaget for landsdækkende bruger/ikke-bruger undersøgelser.

ODM har sammen med Historisk Selskab for Handicap og Samfund og Medicinsk Museion rejst problematikken om de handicaphistoriske samlinger over for Kulturministeriet, Socialministeriet og Videnskabsministeriet. Der er risiko for at de handicaphistoriske samlinger går til i forlængelse af kommunalreformen. ODM vil gerne høre om museer, som ligger inde med kendskab til samlingerne.

Et stort indsatsområde for ODM er konsekvenserne for museumslandskabet af kommunalreformen, herunder museumsfusioner, evt. afløsere for museumsråd /kulturmiljøråd, etc. Et vigtigt aspekt som supplement til kommunalreformen er kulturaftalerne, hvor det er vigtigt at museerne drøfter erfaringer og hvordan man agerer i dette felt. Emnet tages op på generalforsamlingen.

ODM er begyndt at agere og udveksle erfaringer internationalt f.eks. via NEMO, hvis udkast til standardlåneaftale er en del af grundlaget for ODMs igangværende arbejde med standardlåneaftaler.

Bygningskultur / det særlige bygningssyn: der har været en del kritik af KUAS rolle. Lene Floris efterspørger en sparringsgruppe, der kan komme med input til bygningskultur som tema. Der kommer muligvis en kulturarvslov, og så skal vi være klar til at komme med kvalificeret bidrag. Sparringsgruppen kan være uformel eller evt. i form af et netværk under ODM.

Til udrykningstjenesten meldte sig: Mette Guldborg, Peter Dragsbo, Anders Myrtue, Annemette Løkke Berg.

Lene Floris mindede om generalforsamling den 27. marts 2007 med efterfølgende reception for Kirsten Rex Andersen.

Annemette Løkke Berg foreslog i forlængelse af Lenes indlæg, at ODM kunne sætte sig for at forklare embedsfolk i kommunerne, hvilket ansvar de har med at gøre.

Annemette Løkke Berg, Sæby Museum om fusion af museerne i Frederikshavn Kommune

Skagen, Frederikshavn og Sæby kommune sammenlagt til Frederikshavns kommune. Præsentation af kommunerne kaldet gaza-striben og de involverede museer. Skagens Museum (kunst), Skagen By- og Egnsmuseum, eksempelvis redningshistorie. Frederikshavn: Bangsbo (bl.a. skibsfart, jysk modstandsmuseum, Bangsbo-kredsen, Bunkermuseum, skibet Klitgaard, gl. bedding), Frederikshavns Kunstmuseum (ikke-statsanerkendte museum). Sæby lokalhistorisk museum med lokalhistorisk arkiv: herregårdsmuseet Sæbygaard, lokalhistorisk, turishistorie, skolehistorie (inkl. museums-genstand: skolemuseum). Østkysten dækkes fint med lokalhistorie og museernes specialer, hvilket de meget gerne vil benytte sig af. Der er tale om meget ulige museer, bl.a. pga. den varierede lokale interesse for kultur.

Fra at tale om netværk/ klyngesamarbejde i den nye kommune, så taler museerne decideret om fusion. Det er den eneste vej frem, hvis man vil arbejde som et stærkt kulturhistorisk museum, jf. også kap. 8 arbejde. Vigtigt med klare signaler, så kommunen ved, hvad de har at gøre godt med. Borgerne også få gavn af, at man nu har en stor kommune. Visionspapir om samarbejde med bl.a. erhverv, foreninger etc. Det forberedende arbejde er gjort af de tre ledere: Skagen, Bangsbo, Sæby: bestyrelserne har mødt hinanden og har en meget forskellig holdning til samarbejde og evt. fusion. Ledernes ambiti-

on er at medvirke i opbygning af ny museumsstruktur, styrke faglige miljø, hvor man f.eks. har 6 inspektører, 36 medarbejdere i alt, har bedre mulighed for publicering etc. Man ønsker at bibeholde den faglige profil og lokale forankring (bl.a. via de tre bestyrelser), som skal indgå i en fælles bestyrelse. Projektet har modtaget tilskud fra KUAS til at ansætte en person, der skal udarbejde den endelige beskrivelse. Desuden har man iværksat et kompetenceprojekt med EU-støtte og i samarbejde med Designskolen. Museerne har allerede øget markedsføringssamarbejdet under betegnelsen "museerne på toppen". Ønsket er også at supplere hinanden inden for de faglige områder. Der er ikke nogen fusion endnu, men det kommer, vi er nødt til at samarbejde. Bestyrelserne skal også være klar til det, og det er de ikke (endnu).

Anders Myrtue, Odense Bys Museer om hvad der sker, når amterne er blevet nedlagt og opgaverne gået over til kommunerne?

Det mest fatale er, at vi mister det tværgående samarbejde, som lå i amterne, det er vigtigt at tænke i sammenhænge. Fyn er blevet til 10 kommuner. Odense Bys museer mister 6 kommuner, hvoraf de 2 har betalt noget. Der er en tvist vedr. arkæologien, hvor de nye grænser går på tværs af de tidligere samarbejder.

Det er ikke kun vigtigt for museerne at få etableret samarbejde med kommunerne. Der bør komme kulturhistorikere ind i kommunernes forvaltning. I Odense er museerne er ved at blive en del af kommuneplanen, OBM er et kommunalt museum, hvilket nødvendiggør samarbejde.

Ellen Warring supplerede: Det egentlige kulturhistoriske arbejde har ligget i plan- eller miljø og naturafdelinger – ikke i kultur.

Man bør være opmærksom på de fredede arealer ud fra et kulturhistorisk perspektiv. Der er ting, man kun kan sikre via planlægning. Fra midt i 90'erne kulturmiljøer, som er udpeget af de forskellige amter ud fra meget forskellig metodik, det skulle også være politisk håndterbart. De lovpligtige opgaver er større naturgenopretningsprojekter, digeadministration, fortidsmindetilsyn

Formidling

Kulturmiljø-portalen ligger hos KUAS-fagligt redskab til museerne, forvaltere etc.
www.kulturmiljoportalen.dk

Hvad gør vi nu?

I samarbejdet mellem museum og kommunerne er det vigtigt at etablere et tæt samarbejde omkring kommuneplanerne. Regionsplanens udpegninger er nu et landsplandirektiv.

Tages udpegede arealer ud, skal der fagligt argumenteres herfor, mulighed for nye udpegninger på det regionale og lokale niveau. I det mindre købstæder er det vigtigt at museerne promoverer deres faglighed. Det er vigtigt at interessere sig for, hvad der blev af kulturmiljørådene, som fortsat kan etableres, hvis man beslutter det lokalt/regionalt. Fyn vil muligvis kunne lave rådgivning om, hvordan man skaber det interface mellem museer og forvaltning. Det kunne være en idé at etablere et netværk, som kan udveksle erfaringer om hvordan bliver en kommuneplan til? Det er vigtigt at museerne kender til det, og også, hvad status er for kulturarvskommunerne?

Odense Bys Museer anvender stor del af tiden på byggesager/plansager for at være sikker på at være med – hvilket også illustrerer vigtigheden af at overveje museets nye rolle.

Anders Myrtue: Forvaltning af fredede bygninger på museerne - erfaringer fra pilotprojektet der forløber indtil hele 2007 med

Erfaringen er, at der er for meget arkitektur og for lidt kulturhistorie i vurderingerne tidligere, derfor har man etableret et tværfagligt team ved byggesagsbehandling og ansøgninger om tilskud. Ca. en restaureringsarkitekt pr museum finansieres af KUAS. Det dækker ikke den indsats, som er gjort.

Pilotprojektet styrker og udbygger et arbejdsområde, som OBM lægger vægt på – at arbejde i helhed. Museet har tabt sin uskyld i kraft af den nye rolle som forvaltningsmyndighed. Der kan være tale om forberedelse af sager: tilladelse og økonomiske støtte, besvarelse af generelle henvendelser, besigtigelse ved ansøgning og afslutning, ulovligheder. Museet har ikke lov til selv at indstille fredninger. Pilotprojektet har været et bureaukratisk mareridt, hvor der er journal både hos OBM og KUAS. Det er ømt sagsområde, da det handler om folks hjem og deres penge. OBM har muligvis anlagt en mere skrap fortolkning end KUAS, hvilket formentlig begrundet i manglende erfaringer. A-fredning, B-fredning, A17, B51 og 32 % i Fyns Amt

På hjemmesiden formidler museet: hvad indebærer det at have en fredet bygning?

Formidlingen er en meget stor del, og der har været et stort hul på formidlingssiden.

Hvordan med tværfagligheden? Det afventer stadig at blive operationaliseret.

Nyt fra Industrikturens år ved Pernille Wahlgren

Pernille Wahlgren afspillede en radioreportage fra åbningen af industrikturens år og præsenterede katalog, aktivitetskalender, infoavis og undervisningsmateriale. Efter forgæves forsøg på at få en avis til at lave et tillæg om industriåret har man besluttet at købe sig til et tillæg hos Jyllandsposten.

PW opfordrede museerne til at bruge sekretariatet for Industrikturens år, bl.a. til at sikre en god markedsføring af årets arrangementer.

Næste årsmøde og valg af koordinatorer

Næste årsmøde bliver onsdag den 6. februar 2008 i Odense. Kirsten Rykind-Eriksen ønskede ikke at fortsætte som koordinator. Nye koordinatorer blev Helle Ravn, Langelands Museum, og Gudrun Gormsen, Skive Museum, som arrangerer næste møde sammen med de nuværende koordinatorer Bodil Olesen og Jytte Thorndal, som ikke var til stede.

Hanne Esmann